

EKSKLUZIVNO Mr. HEINRICH ANGELIDES, PREDsjedNIK UPRAVE VOLKSBANKE:

U HRVATSKOJ SMO DA PONUDIMO EUROPSKU KVALITETU USLUGA

str. 2

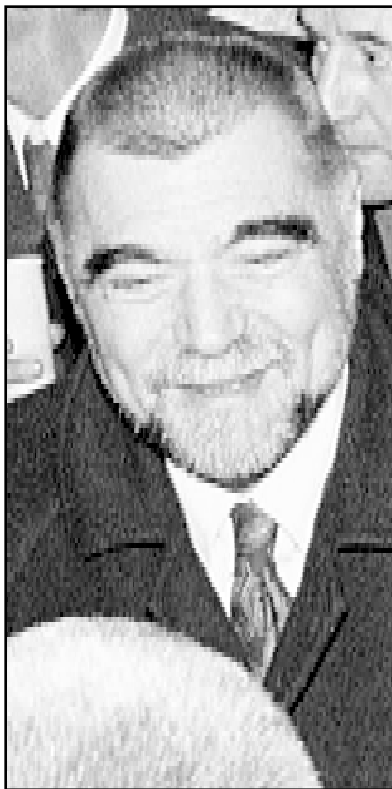
CROATIAN INFORMATION CENTRE / HRVATSKI INFORMATIVNI CENTAR

Dom i svijet

ZAGREB/FRANKFURT, 24. siječnja 2000. - BROJ 280

www.hic.hr/dom

Izgleda za pobjedu imaju Mate Granić, Dražen Budiša i Stipe Mesic

Uvodnik

POVODOM TISKOVNE KONFERENCIJE RAVNATELJA HMI-a ANTE BELJE U SVEZI S OBJEDAMA U NACIONALU

Argumentima protiv neutemeljenih optužbi

Novinarstvo je uvijek bilo u neku ruku ogledalo civilnoga demokratskog društva. Na prijelazu iz socijalizma u demokratsko društvo, k tome još i u procesu raspada federativne državne tvorevine, Hrvatska je u naglom skoku tranziciju dočekala posebno s medijskom eksplozijom. Samo onaj tko je trebao pisati po diktatu Centralnoga komiteta zna kako je to kada se odjednom ponese demokratsko pravo i odgovornost za javnu riječ, kada novinar više ne treba odlaziti partijskom sekretaru - kako se to govorilo u bivšem sustavu - »po svoje mišljenje«.

Cemu cijela ova današnja uvodna priča?

Tjednik Nacional, ne previše blizak dosadašnjoj vlasti HDZ-a, dokopao se nedavno dvaju dokumenata i jednog računa koji dokazuju da je Hrvatska matica iseljenika - a ona je državna ustanova - platila neke račune hrvatskim ustanovama u Sjevernoj Americi radi obavljenih poslova. Rezultate tih poslova novinarka Nacionala nije vidjela i to je bilo dovoljno da - bez argumenata, bez dokaza, što znači i bez odgovornosti za javnu riječ - hrvatske ustanove i te poslove proglasi fantomskim. I ne samo to, nego u borbi za atraktivnu novinarsku priču ona pita dalje koliko je još takvih, zasad neotkrivenih ustanova u Sjevernoj Americi i koliko je još takvih fantomskih poslova. Budući su i ravnatelj Matice i nositelj jednoga projekta koji je Matica platila uvaženi članovi takozvane »norvalske skupine«, koja je zajedno s danas pokojnim Franjom Tuđmanom začela strategiju puta do neovisne Hrvatske novinarka Nacionala koristi taj podatak za novi iskorak u mrak neargumentiranih tvrdnji. Prvo, »norvalsku skupinu« obilježava kao neustašku, uz kontekst koljačkih terorista. Zatim tvrdi da novac iz Matice preko Chicaga odlazi u fond »norvalske skupine« koja se zalaže - a svi pripadnici skupine su u toj stranci - za što brzi povratak HDZ-a na vlast. Za čelnoga borca proglašava se predsjednički kandidat Zvonimir Šeparović i tu nastaje vrhunac konstrukcije Nacionala: novac hrvatskih državnih obveznika, preko Matice, odlazi u norvalsku skupinu koja plaća Šeparovićevu kampanju ne bi li on obnovio norvalski program.

Nacional je sve to iskonstruirao uz pomoć triju slučajno nađenih i uzetih dokumenata! I sve bi to prošlo u hrvatskoj javnosti kao velika prijevarena Matice i njezina ravnatelja da nema druge strane medalje. Nacional se okliznuo o temeljno novinarsko pravilo da navode, pretpostavke, pa i činjenice treba provjeriti najmanje iz dva izvora. Osim toga, graditi jednostranu priču znači iskoračiti u izmišljanje i biti neobjektivan i - očito - zlonamjeren. Napokon, Nacional se okliznuo jer je mislio da za poslove koji su bili plaćeni nema dokaza. Novinarka je zaboravila da u Matici radi, uz ravnatelja, podosta dužnosnika koji su se u Hrvatsku vratili iz demokratskog svijeta, gdje su dokaz i činjenica - svetinja! Kao svojedobni emigranti okusili su i povećan oprez naspram vlasti i naučili da je prijevarena čin koji se u demokraciji plaća drastično, te ga ne treba ni koristiti.

Cijela Nacionalova lažna priča je pala, jer nije imala dokaze! Nažalost neki hrvatski mediji još su vrlo daleko od demokratskoga mentalnog sklopa, još im je u navici, nekoć vladajuća montirana neistina kao oblik pokriva vlastite ideologije.

Ravnatelj HMI-a Ante Beljo je argumentirano, pomoću pisanih dokaza, opovrgnuo jednu po jednu optužbu iznesenu u Nacionalu na tiskovnoj konferenciji u HMI-u. Osvrnuo se i na dosadašnje optužbe iznesene u Globusu kada ga se u jednom tekstu, gdje je objavljena njegova fotografija, čak zamijenilo s drugom osobom. Napisano je da se dokopao stana izbacivši stanara na ulicu. Novinari Matice i Globusa nije bilo važno što je to bio stanoviti Mate, a ne Ante Beljo. U svom »istraživačkom novinarskom žaru« nitko iz Nacionala niti Globusa se nije udostojio doći i poslušati argumente na tiskovnoj konferenciji. Ili po njima oni u novinarstvu nisu uopće niti važni.

Andželko Perinčić

KAKAV PREDsjedNIČKI IZBORI PREDsjedNIK TREBA HRVATSKOJ

DANAS HRVATSKI GRAĐANI BIRAJU PREDsjedNIKA, ČOVJEKA S NAJVEĆIM POLITIČKIM OVLASTIMA

Nakon što su hrvatski građani na nedavnim izborima izabrali vlast danas biraju, budućeg predsjednika Republike Hrvatske. Budući je glasanje za parlament mnoge neugodno iznenadilo nameće se pitanje, može li se očekivati još jedno »iznenađenje«. I kakvo bi to iznenađenje trebalo i moglo biti? Osobito sada kada se vidjelo da su hrvatski građani dobro razumjeli što znači odgovornost pa ih je na parlamentarne izbore izišlo blizu 80 posto. Naime, više se ne može od hrvatskih građana očekivati da će glasovati za retoriku - iako je još uvijek dosta političara koji se ne mogu odreći onoga što im je jedino blisko - nego se napokon mora prihvatiti da su do-

Najveće sporenje u javnosti jest treba li predsjednik biti iz pobjedničke koalicije SDP-HSLS ili ne. Pojedinicima je to nužno zbog prijeko potrebnih promjena, dok drugi tvrde da bi to bila katastrofa jer ne bi postojao niti jedan mehanizam kontrole između političkih centara moći. U svakom slučaju, Hrvatska treba odgovornog predsjednika, jasnih stavova i velikog ugleda, a tko će to biti prepuštamo građanima i njihovoj savjesti

rasli vremenu i da znaju što ne žele. Utoliko će izbori za predsjednika pokazati koliko smo dorasli izabrati predsjednika koji će zastupati interese većine građana.

S obzirom da predsjednik Hrvatske po sadašnjem Ustavu ima, po mnogima, prevelike ovlasti sumnjati u građane i podcjenjivati ih nitko nema pravo. Osobito sada kada se sa svakim danom sve više vidi da građani itekako dobro procjenjuju predsjedničke kandidate, raspoznaju odgovorne od neodgovornih, zabavljaju se od ozbiljnih, autsajdere od onih koji imaju izgleda zasjesti na vruću stolicu predsjednika države.

Nastavak na str. 2-3

U OVOM BROJU

ZDENKA KOŽIĆ, UČITELJICA HRVATSKOG JEZIKA I KULTURE U BRUXELLESU:

Djecu odgajamo za povratak

str. 4

SVE VIŠE FINANCIJSKIH AFERA U VRHU NJEMAČKE POLITIKE:

Prljava politika

OPĆINA DOBRETIĆI U SREDNJOJ BOSNI:

Bez izdašnije pomoći nema povratka

str. 5

str. 6

EKSKLUZIVNO

Mr. Heinrich Angelides

Sjedište Volksbanke u Zagrebu

Mag. **HEINRICH ANGELIDES** PREDSDJEDNIK UPRAVE VOLKSBANK D.D., BANKE KOJA BRZO POVEĆAVA OPSEG POSLOVA I UŽIVA SVE VEĆI UGLED MEĐU GRAĐANIMA I PODUZEĆIMA U HRVATSKOJ

U HRVATSKOJ SMO DA PONUDIMO EUROPSKU KVALITETU USLUGA

Iako je hrvatsko bankarsko tržište u proteklih nekoliko godina zbog bankrota nekih banaka izgubilo na rejtingu to nije omelo inozemne banke da otvore svoje podružnice u Hrvatskoj, čime su stavile do znanja da vjeruju u budućnost i rast našega gospodarstva. Među njima je i Volksbanka iz Austrije, koja uživa veliki ugled i ima bogatu povijest suradnje s Hrvatima koji žive u zapadnoj Europi. Motivirana prije svega za razvijanje poslova, a ne za brzu zaradu, ova banka ubrzano širi obim poslova. O tome što su u stanju ponuditi hrvatskim građanima, iseljenicima, povratnicima te svim poslovnim partnerima banke razgovarali smo s predsjednikom Uprave mag. Heinrichom Angelidesom.

● **Koliko ste dugo prisutni na hrvatskom tržištu i kako vidite ulogu Vaše banke u hrvatskom bankarstvu?**

-Volksbank d.d. osnovana je, u ožujku 1997. sa sjedištem u Zagrebu, kao banka - kćer Osterreichische Volksbanken AG (ÖVAG) iz Beča, i u njenom je stopostotnom vlasništvu. Težište Volksbanke je u financiranju i poslovnom praćenju malih i srednjih poduzeća, obrtnika, slobodnih zanimanja, kao i praćenje privatnih osoba tj. građana kod njihovih financijskih potreba.

Nastojimo se uklopiti u mikroregionalne gospodarske strukture, te smo tako, nakon središnjice u Zagrebu, otvorili podružnice u Varaždinu, Rijeci i Splitu, a Osijek je u pripremi.

● **Kakva je Vaša politika kamatnih stopa i nudite li istu kvalitetu usluga u Hrvatskoj kao i vaša matična kuća u Austriji. Naime, iz razgovora s iseljenicima često čujemo zamjerke na sporost i birokratizam u izvođenju poslovnih operacija nekih domaćih banaka?**

Težište Volksbanke je u financiranju i poslovnom praćenju malih i srednjih poduzeća, obrtnika, slobodnih zanimanja, kao i praćenje privatnih osoba tj. građana kod njihovih financijskih potreba

-Svojim klijentima možemo ponuditi široku paletu usluga: razni vidovi štednje, financiranja, plaćanja, koji su temeljeni prije svega na kvaliteti, sigurnosti i brzini, a ne na brznoj zaradi. U Volksbank d.d. postoji mogućnost odabira ročnosti i iznosa uloga, te se ovisno o tome formiraju i kamatne stope, koje su za Hrvate u iseljeništvu interesantnije, jer su veće nego na Zapadu. No s druge strane, treba naglasiti da naše štedište ne zanimaju astronomske kamatne stope, jer su one automatski vezane i za visoki rizik, već prije svega sigurnost i dugoročna suradnja s nama. Također treba istaknuti da je za stalno podizanje kvalitete naše usluge u Hrvatskoj važno i to da naši djelatnici iz Hrvatske redovito pohađaju i poslovne seminare gdje se kontinuirano doeduciraju, a isto tako i naši stručnjaci iz Austrije dolaze podučavati u Hrvatsku. Svakako, u našu europsku razinu usluge najbolje se mogu uvjeriti oni koji preko nas posluju.

● **Dosta iseljenika koji se vraćaju želi kupiti stan, kuću ili vikendicu. Recite, jeste li ih**

Štediše su sigurne-matična banka će uvijek podržati banku - kćer

Volksbanke postoje u Austriji već preko 100 godina i nije poznat slučaj da je neki ulagač ili štediša izgubio 1 šiling. To govori da je Volksbank pojam za stabilnost, pouzdanost i sigurnost, a ta ista načela važna su nama i u Hrvatskoj

● **Većina Hrvatskih iseljenika u zapadnim zemljama je prije štedjela novac zaraden u inozemstvu u bankama u Hrvatskoj. Nakon propasti prošle godine nekoliko domaćih banaka, propalo je i dosta štednih uloga iz iseljeništvu. Zbog toga su Hrvati u dijaspori zainteresirani za polaganje novca u neku stranu banku koja posluje u Hrvatskoj, budući ih i dalje privlače kamate na štednju koje su više nego u državama u kojima žive. Možete li reći koliko im u tom smislu vaša banka može ponuditi sigurnost i je li ugled koji vaša banka ima u Austriji garancija i za štediše u Hrvatskoj?**

-Volksbank d. d. uključena je u međunarodnu mrežu Volksbanaka, koja ima više od 45.000 poslovnica širom svijeta. Naša matična kuća ÖVAG je jedna od prvih zapadnoeuropskih banaka koja je osnovala banke - kćeri s mrežom podružnica u Srednjoj Europi i to u Slovačkoj (1991. treća banka po veličini), Češkoj (1997), Mađarskoj (1991), Sloveniji (1993), Hrvatskoj, Malti, a u pripremi su podružnice u Bosni i Hercegovini i Rumunjskoj.

Volksbanke postoje u Austriji već preko 100 godina i nije poznat slučaj da je neki ulagač ili štediša izgubio 1 šiling. To govori da je Volksbank pojam za stabilnost, pouzdanost i sigurnost, a ta ista načela važna su nama i u Hrvatskoj.

Obavljamo svaki posao po standardima i procedurama sigurnog odvijanja bankarskih poslova koje se već godinama primjenjuju i unapređuju u Volksbank koncernu. Osim toga, ÖVAG garantira za sve veće rizične poslove Banke i jamči za pribavljanje inozemnih izvora, čime je interes za sigurnost Banke daleko izraženiji. Nepodržavanje banke - kćeri od strane matične banke imalo bi za posljednicu opadanje ili gubitak njezinog rejtinga na domaćem i svjetskom bankarskom tržištu. Također važno je istaknuti da naša banka vrlo pažljivo odabire komitente koje će kreditirati i odluku donosimo nakon proučavanja svih rizika. Time dodatno povećavamo sigurnost i štednih uloga.

Hrvatska kasni s pretvorbom bankarskog sustava

● **Kako će se po Vašem mišljenju razvijati hrvatsko bankarsko tržište u bližoj budućnosti?**

-Što se tiče trenutačne situacije na bankarskom tržištu u Hrvatskoj, smatramo da se aktualnim Zakonom o bankama Hrvatskoj narodnoj banci osigurao učinkovitiji nadzor nad radom pojedinih poslovnih banaka. I dalje očekujemo promjene na bankarskom tržištu. S jedne strane to će se dogoditi okrupnjavanjem banaka, a s druge ulaskom stranog kapitala u domaće banke, a što će utjecati na pojačanje konkurentske borbe. Uvjerena smo da će u budućnosti prevladati i opstati one banke koje na prvo mjesto stavljaju kvalitetu klijenata i svog poslovanja, a ne brzu stopu rasta i profita.

● **Kako će se po Vašem mišljenju promjena vlasti odraziti na ukupnu poslovnu klimu u Hrvatskoj?**

-Parlamentarni izbori otvorili su put integraciji Hrvatske u Europu i vjerujemo da strani ulagači vide i u novoj vlasti priliku za suradnju. Buduće političko djelovanje očekujemo u jačanju demokratskih institucija i provođenje učinkovitijih mjera na privrednom, pa tako i na bankarskom području.

● **Kakav je hrvatski bankarski sustav u usporedbi s onima u drugim državama tranzicije?**

-Druge tranzicijske zemlje krenule su prije s provođenjem promjena i pretvorbom u bankarskom sustavu, pa su tako otišli nešto dalje u razvoju od Hrvatske. Primjerice u Mađarskoj je bankarski sustav razvijen u potpunosti prema zapadnom uzorku.

spremi kreditirati i znači li štednja u Vašoj banci i veću mogućnost za dobivanje kredita?

-Za odobravanje kredita nije uvjet da je građanin komitent Banke, ali zato kao naš klijent ima posebne pogodnosti.

● **Možete li im u tome ponuditi bolje uvjete od hrvatskih banaka?**

-I na području financiranja formiramo uvjete, kao i u području štednje, ovisno o potrebama naših klijenata. U području kreditiranja bilježimo stabilan porast odobrenih kredita, a očekujemo da će se taj trend nastaviti, jer nam na to ukazuje reakcija tržišta.

● **Za kraj, možete li nešto dodati. Recimo, što nudite zainteresiranima za suradnju s vašom bankom?**

-Našim komitentima i partnerima koji su, kao što sam rekao, najčešće obrtnici, mala i srednja poduzeća u Hrvatskoj i inozemstvu, te proizvođači izvoznici možemo ponuditi usluge u međunarodnom platnom prometu, poslovima vezanim za akreditive, ostale dokumentarne poslove, otvaranje i vođenje računa. Zatim, dajemo kredite za obrtna sredstva, financiramo investicije, izvoz i proizvodnju, dajemo garancije i otkupljujemo potraživanja. Također, poslovno povezujemo klijente (naravno ukoliko je to moguće). Isto tako smo partneri našim komitentima i u poslovima s građanima.

Željko Rebić

KAKAV

Nastavak sa str. 1

Zasada je svakom vidljivo da su kandidati ljudi s vrlinama i manama. Istina, svi o sebi misle sve naj naj, što je ljudski, i svi su uvjereni da su dorasli ulozi predsjednika. Odlučni su u istjerivanju istine i pravde. Osobito tri glavna konkurenta; Mate Granić, kandidat HDZ-a, Dražen Budiša, kandidat HSL-a i SDP-a i Stipe Mesić, kandidat HSS-a, LS-a HNS-a i IDS-a. Ostali konkurenti, pa i oni sami tako govore, nisu ozbiljna konkurencija ovoj trojici.

Dosadašnji ministar vanjskih poslova i kandidat HDZ-a Mate Granić tvrdi da je Hrvatsku nekoliko puta spasio od međunarodnih sankcija, što je izazvalo Antu Đapića koji mu je odgovorio ne imenujući ga: »Pasivnom i mlitavom diplomacijom jedan je kandidat doveo državu pred sankcije«. Izjavio je i da je »vrijeme karizmatičkog predsjednika kakav je bio dr. Tuđman prošlo« i da ne želi »paralelnu vladu« u kojoj bi predsjednik zasebno donosio odluke, te da mu je »neshvatljivo da od oko 1280 tuženih poduzetnika i bankara nitko nije završio u zatvoru«. Granić obećava »ukloniti aroganciju, bahatost i lažni nepotrebnost trijumfalizam, nerješavanje raznih korupcijskih afera, poglavito bankarskih«. Pritom je spomenuo i Glumina banku u kojoj je propao novac hrvatskih iseljenika. Premda mnogi misle da govori iskreno rijetko mu tko vjeruje. Mnogi su mu zamjerali što indirektno Mesića naziva zabavljačem, a nekadašnjem ministru vanjskih poslova, sada ministru pravosuđa Zvonimiru Šeparoviću odriče sudjelovanje u građenju hrvatske države. »Time što Granić priznaje Hrvatske hoće pripisati sebi, osporavajući ga drugima, agresivnim i brutalnim lažima, on želi promijeniti povijest«, odgovorio mu je Šeparović.

Mesić prijete i zabavlja

Stipe Mesić, kojega mnogi vide, a i ankete su mu sklone, na mjestu budućeg predsjednika Republike Hrvatske u svojim nastupima ne libi se već viđene retorike - jedino sam ja pravi, a sve drugo je promašaj - obećava da će on, kao predsjednik Hrvatske, znati kako vladati i da će biti protuteža pobjedničkom dvojcu SDP-HSL, koji bi svoj monopol mogao negativno koristiti. U svojim nastupima, koje je prilagodio širokim masama, onome što ih boli i što žele čuti, Mesić je najbliži običnom čovjeku. Govoreći o Hrvatskoj kazao je: »Brod je trebao biti usmjeren prema Europi, ali je HDZ-ova vlast dovela do nove katastrofe, do uništenja,

Masovnost predizbornih predsjedničkih skupova najbolji su dokaz da je narodu vrlo bitno tko će biti prvi čovjek RH

FENOMEN

U današnjoj Hrvatskoj mnogi se problemi pojavljuju zbog toga što izbori i je su i nisu izbori. Izabrani nisu izravno izabrani niti imaju baš previše kontakata s onima koji su glasovali za njih ili protiv njih, ali koji su iz njihove izborne jedinice. Naime, izabrani bi trebali biti oni koje su stvarno hrvatski birači izabrali, koji su se istinu borili da dođu do glasova, koji su kucali na biračka vrata i borili se za svaki glas, objašnjavajući biračima što nudi stranka u ime koje na-

U Hrvatskoj danas netko može biti potpuni gubitnik, ali ako dobro stoji u stranci ipak mu je mjesto osigurano u Saboru. Zapravo bilo bi bolje reći u sabornici, nego u samom Saboru

PREDSJEDNIK TREBA HRVATSKOJ

PREDSJEDNIČKI IZBORI
DANAS HRVATSKI GRAĐANI BIRAJU PREDSJEDNIKA, ČOVJEKA S NAJVEĆIM POLITIČKIM OVLASTIMA

Granić obećava »ukloniti aroganciju, bahatost i lažni nepotrebnost trijumfalizam, nerješavanje raznih korupcionarskih afera, poglavito bankarskih«. Mnogi su mu zamjerili što indirektno Mešića naziva zabavljačem, a nekadašnjem ministru vanjskih poslova, sada ministru pravosuđa, Zvonimiru Šeparoviću odriče sudjelovanje u građenju hrvatske države

Mesiću se najviše zamjera svjedočenje u Haagu, koje većina hrvatskih građana shvaća kao haaški obračun s pokojnim Tuđmanom, a nikako kao doprinos pravdi i hrvatskim interesima

Zvonimir Šeparović dosta je popularan u dijaspori

Nije potpuno jasno koga će podržati Hercegovina, Granića ili Budišu

osramoćenja i izolacije Hrvatske. Dok se vodio rat, balavci su kupili banke a hohštapleri poduzeća. Oni trebaju završiti na malom prostoru, iza brave, gdje će biti slobodni kao ptice. Najsigurnije im je u Lepoglavi, jer ih vani očekuje hrvatska dijaspora koja se također pita gdje je njihov novac.

Budišina trezvenost

Nasuprot duhovitosti, koju mu nitko ne može zanijekati, Mesiću se prigovara i neozbiljan, kavanski pristup ozbiljnim političkim problemima: Svima takvima nije ostao dužan pa je poručio: »Mesić ide tamo gdje su ljudi; ako su u kavani, onda ide u kavanu«. Ipak, od svega Mesiću se najviše zamjera svjedočenje u Haagu, koje većina hrvatskih građana shvaća kao haaški obračun s pokojnim Tuđmanom, a

nikako kao doprinos pravdi i hrvatskim interesima. Pa i unatoč tome on je vrlo ozbiljan kandidat za predsjednika države.

Kao najozbiljniji, ali i najodgovorniji, kandidat predstavio se Dražen Budiša. U svojim nastupima ne vrijeđa, ne obećava, trezven je i realan. Pa i onda kada replicira to čini odmjereni pazeći da nikoga ne uvrijedi. Osim što je rekao: »već nakon 3. siječnja i pobjede oporbe otvaraju nam se vrata Europe, a dio naše poduzeća porasle su otprilike 30 posto«, Budiša je odgovarajući Graniću i nevjernim Tomama poručio da on ulogu predsjednika ne shvaća autoritarnom, niti da bi ona s njim mogla biti destabilizirajuća. Naprotiv! Graniću je rekao da sada govori o tome da bi: »predsjednik trebao biti njihov kandidat, i to radi ravnoteže, kako bi mogao kontrolirati rad parlamenta, a ja tvrdim da mora biti obrnuto - parlament mora kontrolirati predsjednika države jer je iznad njega«. Premda je Budiša vrlo odmjeren, racionalan i napredan političar dosta ih je koji se boje da bi mogao izgubiti, argumentirajući to time da mu mnogi SDP-ovci zamjeraju nacionalističku prošlost i da zbog njegova domoljublja neće glasovati za njega. Pa i bez obzira na to Budiša je najozbiljniji kandidat za budućeg predsjednika Hrvatske.

Nasuprot ovoj trojici ostali kandidati, njih šest, su se kandidirali znajući unaprijed da će izgubiti. Leticu se kandidirao, tako je izjavljao, da bi »druge poučio kako se budućeg predsjednik treba ponašati«, o čemu i kako uljudeno komunicirati. Uz to je umirovljenicima obećao, »ako postane predsjednik, svake godine svog mandata će isplatiti 13 mirovinu«. Ante Ledić je rekao »drugi predsjednički kandidati imaju novac i pompozne kampanje, ali nemaju srca,

hrabrost i odlučnost«. Tomislav Merčep je gotovo nezamjetan, osim kada proziva tajkune, udbaše i kosovce. Čini se da se kandidirao za predsjednika ponajviše kako bi promovirao sebe, a tek onda i svoju stranku. Ante Đapić birače uvjerava da je jedini autentični zastupnik i branitelj hrvatskih interesa, da nije ksenofob i rasist. »Ne mrzim ni strance ni Srbe, kako mi se pripisuje, ali nitko u Hrvatskoj ne može imati veća prava od Hrvata«. Ante Prkačin kaže da ga je na kandidaturu ponukalo »uvjerenje da će u sučeljavanju s protukandidatima pokazati svoju superiornost i na taj način dobiti naklonost birača«. On je također rekao da »novi hrvatski predsjednik, bez obzira tko će to biti, mora poduprijeti reviziju svega, od privatizacije, rada MORH-a i MUP-a do revizije vojnih činova i akademskih titula.

Premda je Budiša vrlo odmjeren, racionalan i napredan političar dosta ih je koji se boje da bi mogao izgubiti, argumentirajući to time da mu mnogi SDP-ovci zamjeraju nacionalističku prošlost i da zbog njegova domoljublja neće glasovati za njega

S obzirom na broj prijavljenih kandidata mnogi funkciju budućeg predsjednika ismijavaju, obezvrjeđuju, s njom se sprdaju i tvrde da još nismo dorasli potrebama demokracije

Šeparović je, po mišljenju mnogih objektivnih promatrača predsjedničke kampanje, najveći gubitnik. Izgleda kao brod koji tone, što on i ne skriva, pa je tako zbog postavljenih pitanja i Budišina spota napustio studio Obiteljskog radija. On je izjavio da je incident izazvan time što je njegova supruga, koja je čekala da emisija završi, »vidjela da na zidu Obiteljskog radija visi slika Josipa Broza Titka, što je novinar emisije opovrgnuo. I bez obzira na sve to hrvatska dijaspora ga smatra najboljim kandidatom za budućeg predsjednika Hrvatske. Misle da je on garancija

za zaštitu i obranu hrvatskih interesa u svijetu.

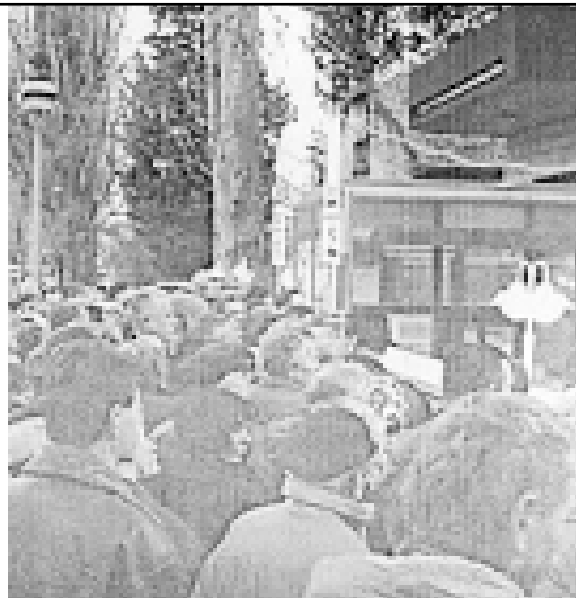
Dakle, kako su mnogi o predsjedničkim izborima rekli što misle još ih je dosta koji su neodlučni i razmišljaju tko je najbolji kandidat i kakav predsjednik Hrvatskoj treba i koliko je ta funkcija važna i ozbiljna? Koliko je specifična, a koliko mora biti slična predsjedniku neke druge države?

Tito na Obiteljskom radiju

Dok jedni misle da bi budućeg predsjednik trebao zadržati ovlasti koje je imao pokojni predsjednik Tuđman, drugi su uvjereni da bi trebao imati protokolarnu funkciju, a po nekima gotovo i zabavljačku. A s obzirom na broj prijavljenih kandidata mnogi funkciju budućeg predsjednika ismijavaju, obezvrjeđuju, s njom se sprdaju i tvrde da još nismo dorasli potrebama demokracije. I dok se političari, analitičari, sociolozi, politolozi i mnogi drugi bave analizama, kandidati su pred biračima, koji vjerojatno neće zaboraviti što je tko govorio, kako je govorio i s kojim pokrićem.

Pritom mnogi neće zaboraviti je li kandidat u svemu tome bio moralan i umjeren, koliko se hvalio, koga je optuživao, kome je prigovorio i kako je i koga sve uvrijedio. Dosta je i onih koji su skloni reći da takva razmišljanja nisu samo odlika pretendenata, nego da je to i reakcija na predsjednikovanje dr. Tuđmana. Nitko od njih nije rekao da supruzi nije divan muž i djeci otac, svi znaju plesati, a neki i pjevati i svirati. Dakle, svi su obični ljudi, svakome slični. Znači li to i da su tašti, uvredljivi i skloni vrijeđanju? Naravno! A mnogi su pokazali da su u tome i vrlo uspješni. Zato maškarađu oko izbora predsjednika države ne treba preozbiljno i ošudno shvaćati. Jedan od načina ponudio je humorist i karikaturist Srećko Puntarić, gdje u karikaturi njegov Felix veli da od pet milijuna Hrvata 4,999,999 želi biti predsjednik države a da onaj jedan želi biti ministar humora.

Andrija Mosковиć

POLITIČKE INCESTUOZNOSTI

OTUĐUJU LI SE SABORNICI OD IZBORNE BAZE?

stupaju, a što oni kao osobe te izborne jedinice zastupaju. Zato se i dobiva dojam kako se neki predlagano razbacuju tuđom karičnom, da nepodnošljivo lakoćom rasipaju ono što su drugi za njih mukotržno stekli.

Svi u Zagrebu

Drugi opet, koji su bili gubitnici u malom sad idu na veliko. I sve to tako, i sve to u nedogled. Politički dinamizam se sve više gubi pred senekurama, hrvatski Sabor sve više nalazi domu umirovljenika koje poslušni novinari iz nekih neobjašnjivih razloga drže na oku. Prošle sam godine s nekoliko prijatelja za Dan hrvatske državnosti bio u nekoliko općina. I nigdje ni jednog političara. Ni za lijek. Na moje čuđenje i pitanje o tome gdje bi to oni mogli biti, upitani se zabezeknu. Pa, zaboga, u Zagrebu. Gdje drugdje. Tamo je glavno. Tamo stranka slavi! Ali, kako čovjek može ljubiti stranku svoju, kao apstrakciju koju ne vidi, ako ne ljubi birača svojega, čije

bi interese morao zastupati. U Hrvatskoj danas netko može biti potpuni gubitnik, ali ako dobro stoji u stranci ipak mu je mjesto osigurano u Saboru. Zapravo bilo bi bolje reći u sabornici, jer mnogima kao da je stalo više do tog da budu u sabornici, nego u samom Saboru. A za neke je i svejedno gdje svoje vrijeme presjede. Naime, na izbore idu stranke, pa pojedincima koji su se znali na vrijeme ukrčiti u vlak kao da i nije stalo na kojoj postaji trebaju sići niti gdje se trenutno nalaze. »Stranka će sigurno dobiti toliko i toliko mjesta. A buduću da su oni uvijek na pravom mjestu znat će se pobrijeti da čak i oni pokraj njih budu pravi, jer onda sve ide lagano. Ti meni, a ja i tebi i sebi. Tako ispada da jedino oni koji zaista

mrze vlast, ako već nisu izabrani, odustanu od vladanja.

Nepoželjne nove ideje

Značajnije hrvatske stranke, koje su stekle ugled zahvaljujući osobama koje

U zemljama gdje birači biraju zastupnike, birači glasuju za one koji će najbolje štiti interese izborne jedinice. Tako bi se delegati boreći se za »svoj kraj« borili za čitavu Hrvatsku, jer nema sretne i blagodatne Hrvatske bez sretnih i blagodatnih izbornih jedinica

više i nisu među nama, znaju da će imati onoliko mjesta u sabornici, a možda i više, koliko im treba, ne mogu nikako biti gubitnici. Oni će uvijek imati toliko mjesta

da mogu »pokriti svoje potrebe«. Njima ne trebaju niti će trebati nikakve nove ideje, jer ih svrgnuti nitko ne može. Oni istina mogu i mlade uključivati (ta zašto i postoji zlatna mladež nego da nastavi tamo gdje starijima, tatekima i dedekima, majka priroda rekne dosta). Pa valjda neće uključivati u svoje redove i one koji se s njima u nečem ne slažu. I koji bi im - ne daj Bože! - život mogli zagorčavati. Tako se zapravo stvara politička incestuoznost. U zemljama gdje birači biraju zastupnike, birači glasuju za one koji će najbolje štiti interese baš te izborne jedinice i specifične izborne jedinice. Tako bi se delegati boreći se za »svoj kraj« borili zapravo za čitavu Hrvatsku, jer nema sretne i blagodatne Hrvatske bez sretnih i blagodatnih izbornih jedinica.

Vinko Grubišić

